

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ : Ανέγερση και λειτουργία αποθήκης χρησιμοποιημένων τηγανελαίων προς εξαγωγή -
εταιρείας Veniz Oil Ltd - Δρομολαξιά.**

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ Β41/2019

1. Εισαγωγή

Ο Δήμος Δρομολαξιάς - Μενεού, με βάση των προνοιών του άρθρου 12(β) του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από ορισμένα έργα Νόμο Αρ. Ν. 127(Ι)/2018, υπέβαλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος Έκθεση Πληροφοριών για την κατασκευή και λειτουργία αποθήκης χρησιμοποιημένων τηγανελαίων προς εξαγωγή. Η μέγιστη χωρητικότητας αποθήκευσης χρησιμοποιημένων τηγανελαίων είναι 110 τόνοι. Το υποστατικό θα καταλαμβάνει 1580 τ.μ.

Το προτεινόμενο τεμάχιο με αρ. 148 και Φ/Σχ/Τμήμα 50/06/0 έχει εμβαδό 302344 τ.μ. και εμπίπτει σε Βιομηχανικές Ζώνες Βα3(16%), Βα3/Βε1(12%), Γεωργική Ζώνη Γα4 (6%), ζώνες προστασίας Δα2(22%), Δα3(38%) και ΑΖ – Ανευ Ζώνης (6%).

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη, την Έκθεση Πληροφοριών και τις απόψεις των πιο πάνω Τμημάτων και Τοπικής Αρχής, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Περιγραφή

Το έργο περιλαμβάνει αποθήκη η οποία θα χρησιμοποιείται για παραλαβή και προσωρινή αποθήκευση χρησιμοποιημένων τηγανελαίων από 400 διαφορετικούς πελάτες οι οποίοι περιλαμβάνουν ξενοδοχεία, εστιατόρια και άλλους χώρους μαζικής εστίασης. Αυτά θα αποθηκεύονται και στη συνέχεια θα μεταφέρονται για επεξεργασία σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις. Οι πελάτες ανήκουν σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες: προμηθευτές-κουζίνες, προμηθευτές αποθήκες και αγοραστές των τηγανελαίων. Στην εγκατάσταση δεν θα διενεργείται οποιαδήποτε διαδικασία επεξεργασίας.

Η αιτούμενη ανάπτυξη θα περιλαμβάνει 3 δεξαμενές των 30 τόνων και μια δεξαμενή των 20 τόνων. Οι δεξαμενές θα είναι μεταλλικές και υπέργειες. Στο ισόγειο θα περιλαμβάνει αποθήκη 235,6 τ.μ., χώρους υγιεινής, χώρο πλύσης φορτηγών, τραπεζαρία, κουζίνα και γραφείο. Στον πρώτο όροφο θα περιλαμβάνει 2 γραφεία, χώρο υγιεινής, και χώρο χαρτικής ύλης.

Χωροθέτηση

Το συγκεκριμένο τμήμα του προτεινόμενου τεμαχίου με αρ. 148 και Φ/Σχ 50/06, βρίσκεται εντός Βιομηχανικής περιοχής Δρομολαξιάς, σε ζώνη Βα3. Συνορεύει με εταιρεία μεταφορών (φορτηγά) και απέχει 550 μέτρα από το όριο του Κυβερνητικού Συνοικισμού Ζήνων ενώ σε ακτίνα 1 χλμ. υπάρχουν άλλες βιομηχανικές δραστηριότητες και ο αυτοκινητόδρομος. Σε απόσταση 2 χλμ. βρίσκεται η κοινότητα Δρομολαξιάς και σε 2,3 χλμ η περιοχή της Αλυκής Λάρνακας.

Η μετακίνηση προς και από το πρατήριο θα γίνεται από υφιστάμενο δρόμο.

3. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον.

Κατά το στάδιο της κατασκευής:

3.1 Αναμένεται να σφραγιστούν 1,580 κ.μ. εδάφους από σύνολο 302,344τ.μ. (εμβαδό τεμαχίου).

3.2 Δεν αναμένεται να επηρεαστεί οποιοδήποτε οικοσύστημα αφού το έργο θα υλοποιηθεί εντός βιομηχανικής περιοχής όπου παρουσιάζει χαμηλή βιοποικιλότητα.

3.3 Δεν αναμένεται ότι η ποσότητα χρήσης νερού θα είναι σημαντική. Θα αφορά μόνο καταστολή σκόνης, αν χρειαστεί, και για ετοιμασία βαφών και επιχρισμάτων. Το έργο θα καλύπτεται από την παροχή του νερού του δικτύου.

3.4 Θα προκύψουν κυρίως υλικά συσκευασίας δομικών υλικών των οποίων η ποσότητα δεν θα υπερβεί το ένα skip.

3.5 Δεν αναμένεται να υπάρχουν υγρά απόβλητα.

3.6 Οι πηγές εκπομπής των αέριων ρύπων θα προέρχονται από τα χωματουργικά μηχανήματα και τις μετεωριές όταν θα κατασκευάζονται οι λεκάνες δαπέδου.

3.7 Αναμένεται να υπάρξουν εκπομπές από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιεί ο εργολάβος και εξαρτώνται από τον τύπο την ηλικία και τη δυναμικότητα των μηχανημάτων. Οι εκπομπές θα είναι παροδικές (6 μήνες) και δεν κρίνονται ως σημαντικές.

3.8 Πηγή θορύβου θα είναι τα μηχανήματα του εργοταξίου για όσο χρόνο εργάζονται στο εργοτάξιο. Τιμή του επιπέδου θορύβου αναμένεται να είναι μεταξύ 80 και 85 db(A).

3.9 Δεν αναμένεται να υπάρξουν οσμές.

Κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου:

3.10 Δεν αναμένεται να επηρεαστεί οποιοδήποτε οικοσύστημα αφού το έργο θα βρίσκεται εντός βιομηχανικής περιοχής όπου παρουσιάζει χαμηλή βιοποικιλότητα.

3.11 Οι ανάγκες σε νερό θα αφορούν τις ανάγκες του προσωπικού, καθαριότητα ρουτίνας και ανάγκες σε περίπτωση εκτάκτων αναγκών. Αναμένεται να απαιτείται η χρήση 3,5 κ.μ./ εργαζόμενο/ έτος, σύνολο 17,5 κ.μ. / έτος νερού ετησίως για τις εργασίες καθαρισμού των χώρων και τη λειτουργία των χώρων υγιεινής των εργαζομένων. Ο καθαρισμός των βαρελιών που δίνονται στους πελάτες εκτιμάται ότι απαιτεί γύρω στα 20 λίτρα νερό για κάθε βαρέλι. Ο καθαρισμός αυτός θα γίνεται περιστασιακά και μόνο όταν υπάρξει ανάγκη. Το ίδιο θα ισχύει και για το πλύσιμο των οχημάτων μεταφοράς των αποβλήτων. Οι δεξαμενές θα πλένονται 2 φορές τον χρόνο και τα νερά καθαρισμού προωθούνται επίσης σε αδειοδοτημένο συλλέκτη. Το νερό θα προέρχεται από την παροχή του νερού του δικτύου.

3.12 Αναμένεται να υπάρχουν υπολείμματα και ξένα σώματα που ενδεχομένως να βρεθούν στο τηγανέλαιο, φθαρμένοι περιέκτες και οικιακού τύπου απόβλητα από το προσωπικό. Τα στερεά υπολείμματα από το τηγανέλαιο θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένη μονάδα παραγωγής βιοαερίου.

3.13 Το νερό και οι ακαθαρσίες που βρίσκονται στο τηγανέλαιο (φύρα), θα απομακρύνεται πριν την πώληση του τηγανελαιίου και θα παραδίδεται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση για παραγωγή βιοαερίου. Η εκτιμώμενη ποσότητα είναι 20 τόνοι / έτος.

Επίσης, ο καθαρισμός των βαρελιών που δίνονται στους πελάτες θα απαιτεί 20 λίτρα νερό για κάθε βαρέλι. Ο καθαρισμός αυτός θα γίνεται περιστασιακά και μόνο όταν υπάρξει ανάγκη. Τα απόβλητα του καθαρισμού προωθούνται επίσης σε αδειοδοτημένο συλλέκτη. Τέλος, τυχόν ατυχηματικές διαρροές τηγανελαιίου, η ποσότητα των οποίων μπορεί να είναι από πολύ μικρή μέχρι πολύ μεγάλη σε περίπτωση αστοχίας της δεξαμενής αποθήκευσης. Θα υπάρχουν προστατευτικές δεξαμενές και μέσα περιορισμού των διαρροών (Spill kits).

3.14 Απόβλητα από τις λιποπαγίδες τα οποία θα συλλέγονται από αδειούχο διαχειριστή, θα ανέρχονται περίπου στα 1 κ.μ. τον μήνα.

3.15 Οι ανάγκες σε ηλεκτρισμό θα αφορούν την λειτουργία του ηλεκτρικού περονοφόρου οχήματος, τον φωτισμό της αποθήκης και της αυλής και τον εξοπλισμό του γραφείου. Η μέση κατανάλωση ενέργειας για λειτουργία του γραφείου ανέρχεται στις 760 KWh/ εργαζόμενο/ έτος. Σαν γραφειακό προσωπικό αναμένεται να είναι ένα άτομο έτσι η κατανάλωση ενέργειας αναμένεται να φθάνει τα 3 kWh/ ημέρα.

3.16. Δεν αναμένονται αέριες εκπομπές αφού δεν θα υπάρξει οποιαδήποτε παραγωγική διαδικασία.

3.17 Αναμένεται να υπάρχουν κάποιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και άλλων καυσαερίων λόγω της διακίνησης των φορτηγών τα οποία θα μεταφέρουν τα τηγανέλαια από και προς την αποθήκη και κατά την μετάγγιση των τηγανελαιίων με την φορητή αντλία που θα λειτουργεί με βενζινομηχανή.

3.18 Αναμένεται να υπάρξει αύξηση των επιπέδων του θορύβου λόγω της μετακίνησης των φορτηγών από και προς την αποθήκη και κατά την μετάγγιση των τηγανελαιών με την φορητή αντλία που θα λειτουργεί με βενζινομηχανή.

3.19 Κατά την αποθήκευση των τηγανελαιών οι οσμές είναι περιορισμένες και εκλύονται από τυχόν διαρροές ή περιέκτες που δεν έχουν καθαριστεί επαρκώς.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Κατά το στάδιο της κατασκευής:

4.1 Θα διαμορφωθεί πρόγραμμα χρήσης των θορυβωδών εργασιών / μηχανημάτων.

4.2 Θα γίνεται χρήση σύγχρονων μηχανημάτων τα οποία θα συντηρούνται επαρκώς έτσι ώστε να εκπέμπουν τους λιγότερο δυνατό ρύπους. Αυτό θα ισχύει και για την φορητή αντλία που θα λειτουργεί με βενζινομηχανή.

Κατά το στάδιο της λειτουργίας, όσον αφορά τα υγρά απόβλητα:

4.3 Η παραλαβή και παράδοση υλικών θα γίνεται σε στεγασμένο χώρο για να μειώνεται η πιθανότητα παράσυρσης ατυχηματικών διαρροών από όμβρια ύδατα.

4.4 Θα υπάρχουν διαθέσιμα κατάλληλα μέσα για άμεση συλλογή ατυχηματικών διαρροών (απορροφητικά υλικά και spill kits) στους χώρους παραλαβής, παράδοσης και αποθήκευσης.

4.5 Θα τοποθετηθούν λιποπαγίδες για δέσμευση ατυχηματικών ποσοτήτων λαδιού.

4.6 Θα τοποθετηθούν προστατευτικές δεξαμενές συγκράτησης διαρροών χωρητικότητας 110% της μεγαλύτερης δεξαμενής αποθήκευσης.

4.7 Το δάπεδο θα έχει επικάλυψη με αδιαπέρατο στρώμα το οποίο θα εμποδίζει την προσρόφηση διαρροών στο δάπεδο.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι τα τεμάχια της προτεινόμενης ανάπτυξης δεν βρίσκονται εντός περιοχής Natura 2000.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, και αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

6.1 Τοποθεσία έργου: Χωροθετείται σε βιομηχανική περιοχή, όπου το φυσικό περιβάλλον είναι υποβαθμισμένο και τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά του έργου είναι συμβατά με τη ζώνη.

6.2 Χαρακτηριστικά έργου: Το έργο θα αποτελεί αποθήκη μεταλλικής κατασκευής. Δεν θα διενεργείται οποιαδήποτε επεξεργασία.

6.3 Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: μικρές και αναστρέψιμες οι περισσότερες με ευχέρεια μετριασμού και πρόληψης/αποτροπής, κατόπιν εφαρμογής των όρων του Παραρτήματος. Επίσης η μονάδα θα διαθέτει υποδομές οι οποίες θα εξασφαλίζουν ορθή διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων.

Μαριλένα Αδαμίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.014.012
12 Μαΐου, 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑ ΕΡΓΟ : Ανέγερση και λειτουργία αποθήκης χρησιμοποιημένων τηγανελαιίων προς εξαγωγή - εταιρείας Veniz Oil Ltd - Δρομολαξιά.

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ ΛΑΡ/247/2019 – Β41/2019

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Τα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 (Αρ.

185(I)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].

9. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

10. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

11. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

12. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

B.1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ - ΓΕΝΙΚΟΙ (για το εργοτάξιο)

1.Ο εργολάβος που θα αναλάβει την ανέγερση της αποθήκης, (Το έσβησα διότι δεν θα έχει απόβλητα ΑΕΚΚ)σε περίπτωση που θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(I)/2011]) και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

2. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

3.Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

5.Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

6.Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.

7. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

8.Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχισμα.

9. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

10. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

11. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

12. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- i. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- ii. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- iii. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- iv. Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

13. Να κατασκευαστούν οι κατάλληλες υποδομές έτσι ώστε τα λύματα από το προσωπικό να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και απορροφητικό λάκκο . Επίσης, να υπάρχει πρόνοια για ένωση με το αποχετευτικό σύστημα, όταν αυτό θα υλοποιηθεί στην συγκεκριμένη περιοχή.

14. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου

- ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.
- v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες.
- vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.

15. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή υψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.

16. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

17. Ο κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

B.2 ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – ΕΙΔΙΚΟΙ (για το έργο)

1. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων που θα δημιουργούνται κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων και το οποίο θα εξυπηρετεί τους ανοικτούς χώρους του έργου. Να εγκατασταθούν λιποπαγίδες ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τυχόν ρυπογόνων ουσιών στο έδαφος ή στα νερά. Τα όμβρια ύδατα από τις οροφές δύναται να συλλέγονται για άρδευση των χώρων δεντροφύτευσης, είτε να οδηγούνται στους φυσικούς αποδέκτες χωρίς επεξεργασία. (αυτός ο όρος είναι από το template).

2. Οι δεξαμενές αποθήκευσης των χρησιμοποιημένων τηγανελαιίων να κατασκευαστούν από μεταλλικό υλικό, να είναι στεγανές και να περιέχονται σε βάση από μπετόν η οποία να έχει χωρητικότητα ίση με το 110% της χωρητικότητας της μεγαλύτερης δεξαμενής.

3. Στο δάπεδο να τοποθετηθεί επικάλυψη με αδιαπέρατο στρώμα το οποίο να εμποδίζει την προσρόφηση διαρροών στο δάπεδο.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ - ΓΕΝΙΚΟΙ

1. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
2. Τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία του έργου να τυγχάνουν χωριστής Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Στη συνέχεια να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξασηφίους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
3. Η παραλαβή και παράδοση υλικών να γίνεται σε στεγασμένο χώρο για να μειώνεται η πιθανότητα παράσυρσης ατυχηματικών διαρροών από όμβρια ύδατα.
4. Να υπάρχουν διαθέσιμα κατάλληλα μέσα για άμεση συλλογή ατυχηματικών διαρροών (απορροφητικά υλικά και spill kits) στους χώρους παραλαβής, παράδοσης και αποθήκευσης.
5. Οποιαδήποτε άλλα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
6. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τυχόν συντήρηση / επιδιόρθωση / διαρροή από οχήματα ή μηχανήματα, να συλλέγονται και αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία, τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων για επεξεργασία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
7. Τα απόβλητα και τυχόν ρυπασμένα όμβρια που θα συλλέγονται στις λιποπαγίδες να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για επεξεργασία σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.
8. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στο έργο, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής.
9. Να γίνει χρήση ηχοπετασμάτων σε πηγές σταθερού θορύβου σε περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα υπέρβασης του θορύβου που εκπέμπεται από τα μηχανήματα εξωτερικού χώρου ή υπάρχουν παράπονα για οχληρία (θόρυβο).

10. Να φυτευτούν δέντρα και θάμνοι περιμετρικά του χώρου του έργου με διπλή συστάδα τοπικών δένδρων ή/και θάμνων, ώστε να μετριάζεται η αισθητική ρύπανση από την ανάπτυξη. Να προτιμώνται τα ιθαγενή και ενδημικά είδη της περιοχής και μεταξύ αυτών τα πλέον ξηρανθεκτικά.

11. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου, όπου θα γίνει δεντροφύτευση βάσει των όρων του παρόντος Παραρτήματος.

12. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/EK για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].

13. Προτείνεται η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΰδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

14. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.

15. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:

- Ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. χώρους στάθμευσης), να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης
- Φωτισμός με αισθητήρες κίνησης ή αυτόματος χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κλπ
- Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα αγοραστεί μελλοντικά να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης
- Στον εσωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον οικονομικοί λαμπτήρες και στον εξωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες τύπου LED
- Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες, όπου είναι εφικτό
- Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.

16. Για τη μείωση κατανάλωσης νερού να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:

- Να εγκατασταθούν συστήματα εξοικονόμησης νερού (π.χ. ανιχνευτές κίνησης)

- Να τοποθετηθούν βρύσες ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες (μέγιστη ροή 2,5 λίτρα /λεπτό)
- Να τοποθετηθούν καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες.

17. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, σαμπουάν, σαπούνια κλπ.), και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.

18. Προτείνεται η χρήση χαρτιού τουαλέτας και κουζίνας από ανακυκλωμένο χαρτί ή οικολογικό.

Δ. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
  - Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
  - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

12.5.2021